

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 23/2025-47

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a zo sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Renátou Dobrovodskou, Rožňavská 22, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní sp. zn. B2-31Tk/1/2021 a proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 3To/102/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 20. decembra 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na nedotknuteľnosť osobnej slobody inak ako z dôvodov a spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy postupom mestského a krajského súdu označenými v záhlaví tohto nálezu (sťažovateľ namietal aj upovedomenie Krajskej prokuratúry v Trenčíne č. k. 3Kn/291/24/3300-14 z 2. augusta 2024, vo vzťahu k nemu však bola ústavná sťažnosť odmietnutá, pozn.). Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadosťučinenia 5 000 eur za porušenie jeho práva na nedotknuteľnosť slobody a 5 000 eur za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, ako aj priznanie náhrady trov konania.

2. Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. B2-31Tk/1/2021 z 10. mája 2023 uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Na základe sťažovateľom podaného odvolania krajský súd prvostupňové rozhodnutie zrušil a sám vo veci 10. októbra 2023 rozhodol.

3. Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa v čase vydania rozhodnutia nachádzal vo výkone väzby, v súlade s § 408 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku mu bol 10. októbra 2023 nariadený výkon trestu odňatia slobody (nariadenie výkonu trestu bolo v deň vyhlásenia rozsudku zaslané Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave). Dňa 11. októbra 2023 bol sťažovateľ prijatý do výkonu trestu odňatia slobody Ústavom na výkon trestu odňatia slobody v Bratislave a 31. októbra 2023 bol eskortovaný do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava.

4. Sudkyňa krajského súdu požiadala predsedu súdu o predĺženie lehoty na písomné vyhotovenie rozhodnutia do 11. decembra 2023. Rozhodnutie bolo prevzaté mestským súdom 15. decembra 2023.

5. Sťažovateľ podal na krajskej prokuratúre sťažnosť, v ktorej namietal, že vykonáva trest odňatia slobody bez splnenia zákonných podmienok (bez toho, aby ústav na výkon trestu odňatia slobody disponoval právoplatným odcudzujúcim rozsudkom). Napadnutým upovedomením prokuratúra sťažovateľa informovala, že porušenie nezistila, a konštatovala, že vykonáva trest odňatia slobody na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku krajského súdu.

6. Vo vzťahu k napadnutému upovedomeniu podal sťažovateľ žiadosť o jeho preskúmanie na generálnu prokuratúru. Listom č. IV/2 Gn 218/24/1000 z 18. októbra 2024 generálna prokuratúra na žiadosť sťažovateľa odpovedala tak, že porušenie zákona zo strany krajskej prokuratúry nezistila.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ namieta *inter alia*, že rozhodnutie odvolacieho súdu (október 2023) v jeho trestnej veci sa jemu, resp. jeho advokátovi doručovalo približne jeden rok (tvrdí, že advokátovi bolo doručené začiatkom decembra 2024 a sťažovateľovi dosiaľ vôbec). Na porušovaní práv sťažovateľa sa podľa sťažovateľa podieľa:

- krajský súd, ktorý v zákonom stanovenej lehote nevyhotovil písomný rozsudok;

- Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Ilava, ktorý až do 29. júla 2024 (keď ústav prevzal rozsudok krajského súdu, pozn.) väznil sťažovateľa bez splnenia zákonom ustanovených podmienok; a

- krajská prokuratúra, ktorá nekonala s cieľom splnenia svojej ústavnej povinnosti chrániť sťažovateľove práva a zákonom chránené záujmy.

8. Poukazuje na § 7 ods. 1 zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o výkone trestu odňatia slobody“), podľa ktorého: „Odsúdeného možno prijať na výkon trestu len na základe právoplatného rozsudku súdu, ak sa preukáže jeho totožnosť a príslušný súd vydal nariadenie výkonu trestu. Ak k nariadeniu výkonu trestu nie je pripojené písomné vyhotovenie právoplatného rozsudku, súd rozsudok zašle útvaru dodatočne.“ Podľa sťažovateľa tak sú dané tri podmienky potrebné pre prijatie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody – právoplatný rozsudok, písomné vyhotovenie rozsudku a nariadenie výkonu trestu súdom.

III.

Vyjadrenie mestského a krajského súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie mestského súdu:

9. Mestský súd poukazuje na to, že sťažovateľ nevyužil prostriedky nápravy, keď nepodal sťažnosť predsedovi súdu, ale tiež nevyužil účinný prostriedok nápravy v podobe sťažnosti na nečinnosť podľa § 55 ods. 3 Trestného poriadku. Ďalej potvrdil, že odvolací rozsudok doručil sťažovateľovi 13. decembra 2024 (právnemu zástupcovi 22. novembra 2024). Podľa mestského súdu Trestný poriadok neupravuje lehotu na vykonanie doručenia rozhodnutia, upravená je iba lehota na vypracovanie rozhodnutia. Sťažovateľovi bol obsah rozhodnutia odvolacieho rozhodnutia oznámený pri vyhlásení rozhodnutia, teda mal možnosť oboznámiť sa s obsahom rozhodnutia a jeho dôvodmi a bol riadne poučený o možnosti podať opravné prostriedky (dovolenie).

III.2. Vyjadrenie krajského súdu:

10. Krajský súd v doručenom vyjadrení poukázal na to, že 13. decembra 2023 bol kompletný spisový materiál expedovaný na súd prvého stupňa, ktorý spis prevzal 15. decembra 2023. Vo veci bol aplikovaný postup podľa § 146 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, podľa ktorého rozhodnutie súdu druhého stupňa v trestnom konaní doručuje súd prvého stupňa.

11. Odvolací súd sa nestotožňuje ani so sťažovateľom podaným výkladom § 7 ods. 1 zákona o výkone trestu odňatia slobody. Aby bolo možné prijať osobu do výkonu trestu odňatia slobody, je nevyhnutné, aby existovalo právoplatné rozhodnutie o uložení trestu, a nie aby bolo doručené písomné vyhotovenie ústavu. Napadnutú ústavnú sťažnosť vo vzťahu k postupu krajského súdu nepovažuje za dôvodnú.

III.3. Replika sťažovateľa:

12. Sťažovateľ považuje tvrdenia uvedené v stanovisku mestského súdu za ústavne neudržateľné a nekonformné, pretože sťažovateľ nemal možnosť oboznámiť sa s odôvodnením rozsudku, pokiaľ tento nebol vypracovaný. Ďalej poukazuje na to, že sa aktívne domáhal doručenia rozsudku – cestou mestského aj krajského súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd už stabilne rozhoduje (napr. II. ÚS 12/01, I. ÚS 562/2015), že ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvá. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosti zásadne nevyhoví.

14. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy v nadväznosti na vyslovenie porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 6 ods. 1 dohovoru je teda to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k priet'ahom v konaní nedochádza, je daný dôvod na nevyhovenie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (I. ÚS 410/2017).

15. Ako vyplýva z doručeného vyjadrenia mestského súdu (a potvrdzuje to aj obsah súdneho spisu, ktorý si ústavný súd na účely tohto konania vyžiadal), rozsudok krajského súdu bol napokon doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa 22. novembra 2024 a samotnému sťažovateľovi bol doručený 13. decembra 2024, teda ešte predtým, ako sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť (20. decembra 2024). S ohľadom na uvedené ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľa nevyhoviel.

16. Vo vzťahu k ostatným námietkam sťažovateľa týkajúcim sa nezákonného väznenia sťažovateľa ústavný súd poukazuje na § 18 ods. 3 písm. b) zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), podľa ktorého je prokurátor povinný „... písomným príkazom ihneď prepustiť na slobodu osobu držanú v uvedenom mieste nezákonne bez rozhodnutia alebo v rozpore s rozhodnutím súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu“. V zmysle tohto ustanovenia bolo podanie podnetu prokurátorovi podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre účinným prostriedkom nápravy, ktorý sťažovateľ aj využil. Ústavnou sťažnosťou však napadol upovedomenie krajskej prokuratúry, vo vzťahu ku ktorému využil účinný prostriedok nápravy – žiadosť o preskúmanie postupu krajskej prokuratúry generálnou prokuratúrou. Ústavný súd preto už pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti konštatoval nedostatok právomoci a ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu